

ارمنستان: اتهامات باکو را رد می‌کنیم؛ به برنامه صلح پایبندیم

سخنگوی وزارت امور خارجه ارمنستان در گفتگویی به اظهارات اخیر سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان که ایروان را به نقض آتش‌بس و عدم انجام تعهداتش متهم کرده بود، پاسخ داد.

به گزارش آران نیوز به نقل از آرمن پرس، آنی بادالیان، سخنگوی وزارت امور خارجه ارمنستان، در پاسخ به اظهارات ایخان حاجی زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان، که ایروان را به نقض آتش‌بس و عدم انجام تعهداتش متهم کرده بود، موضع این کشور را تشریح کرد.

خانم بادالیان، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان در پاسخ به بیانیه ۱۹ مارس دفتر نخست وزیری ارمنستان، بار دیگر ارمنستان را به نقض آتش‌بس متهم کرد. وزارت دفاع جمهوری آذربایجان نیز امروز چنین اتهامی را مطرح کرد. اساس این اتهامات چیست؟

بادالیان: دولت جمهوری ارمنستان در بالاترین سطح اعلام کرده است که هیچ هدف یا نیازی به تشدید تنش‌ها ندارد و همچنان بر اساس اصول برنامه صلح عمل می‌کند. نیروهای مسلح ارمنستان نیز تابع دولت هستند و بر اساس همین منطق عمل می‌کنند. همچنین وزارت دفاع ارمنستان اعلام کرده است که در صورت ارائه مدارک مستند از سوی وزارت دفاع جمهوری آذربایجان، آماده بررسی موارد نقض آتش‌بس است. باید تاکید کنم که تاکنون جمهوری آذربایجان هیچ اطلاعات مستندی درباره نقض آتش‌بس از سوی ارمنستان به ما ارائه نکرده است. همچنین، جمهوری آذربایجان به پیشنهاد ۲۲ ژوئن ۲۰۲۴ ارمنستان برای ایجاد یک سازوکار مشترک جهت بررسی موارد نقض آتش‌بس یا گزارش‌های مربوطه پاسخی نداده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان در واکنش به بیانیه دفتر نخست وزیری ارمنستان، این کشور را به ارائه طرح‌های دشوار و غیرقابل اجرا متهم کرده است.

بادالیان: ارمنستان و جمهوری آذربایجان به طور رسمی اعلام کرده‌اند که پیش‌نویس توافقنامه «صلح و برقراری روابط بین دولت‌ها» نهایی شده و مذاکرات مربوط به آن به پایان رسیده است. با توجه به توافق صورت گرفته، امضای این سند امری منطقی است و جمهوری ارمنستان پیشنهاد آغاز مذاکرات برای تعیین زمان و مکان امضای آن را مطرح کرده است. واضح است که این فرآیند نه دشوار است و نه غیرقابل اجرا.

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان درباره نیاز به انحلال گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE Minsk Group) و اصلاحات قانون اساسی در ارمنستان اظهاراتی انجام داد. موضع ارمنستان در این باره چیست؟

بادالیان: جمهوری ارمنستان در بالاترین سطح اعلام کرده است که آماده بررسی انحلال گروه مینسک است. ارمنستان صرفاً می‌خواهد اطمینان حاصل کند که این به معنای پایان واقعی و حقوقی درگیری‌ها باشد، نه انتقال آن به قلمرو جمهوری ارمنستان تحت عنوان «آذربایجان غربی».

در مورد قانون اساسی ارمنستان، حکم ۲۶ سپتامبر ۲۰۲۴ دادگاه قانون اساسی ارمنستان به وضوح نشان داد که قانون اساسی ارمنستان هیچ ادعای ارضی علیه هیچ کشوری ندارد. برعکس، جمهوری ارمنستان معتقد است که قانون اساسی جمهوری آذربایجان حاوی ادعاهای ارضی علیه ارمنستان است. اما ما همچنین معتقدیم که متن نهایی توافقنامه صلح این موضوع را حل می‌کند. چرا؟ زیرا متن نهایی تاکید می‌کند که ارمنستان و جمهوری آذربایجان تمامیت ارضی یکدیگر را در چارچوب مرزهای جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی سابق به رسمیت می‌شناسند، هیچ ادعای ارضی علیه یکدیگر ندارند و متعهد می‌شوند که در آینده نیز چنین ادعاهایی مطرح نکنند. علاوه بر این، متن توافقنامه تاکید می‌کند که طرفین نمی‌توانند به قوانین داخلی خود برای عدم اجرای مفاد توافقنامه استناد کنند. به عنوان یادآوری، ماده ۵ قانون اساسی ارمنستان تصریح می‌کند که «در صورت بروز تعارض بین هنجارهای معاهدات بین‌المللی مصوب جمهوری ارمنستان و قوانین، هنجارهای معاهدات بین‌المللی اعمال می‌شوند»، یعنی قانون اساسی ارمنستان نمی‌تواند مانعی برای امضای توافقنامه صلح باشد. برعکس، امضای توافقنامه صلح حتی موثرترین راه برای رفع نگرانی‌های مربوط به قانون اساسی است.

جمهوری آذربایجان ارمنستان را به عدم انجام تعهدات خود در زمینه بازگشایی ارتباطات منطقه ای و ارائه مسیرهای پیچیده و طولانی برای اتصال حمل و نقل بین مناطق غربی جمهوری آذربایجان و نخجوان متهم می کند.

بادالیان: ارمنستان در موضوع بازگشایی ارتباطات اقتصادی و حمل و نقل منطقه ای تعهدات یکجانبه ندارد. دستورکار جداگانه اتصال حمل و نقل بین مناطق غربی جمهوری آذربایجان و نخجوان بخشی از دستورکار بزرگ تری برای بازگشایی ارتباطات حمل و نقل و اقتصادی منطقه ای است که شامل بازگشایی مسیرهای جمهوری ارمنستان نیز می شود. ثانیاً، ارمنستان در مرحله اول پیشنهاد کرده است که حمل و نقل ریلی کالا بین زنگلان، میغری، اوردوباد و یراش راه اندازی شود. این کوتاه ترین مسیر ریلی بین زنگلان و اوردوباد است. در مورد جاده ها، ما جاده ها و مکان نگاری خاص خود را داریم و متهم کردن ما به کوهستانی بودن کشور، حداقل بی اساس است.

جمهوری آذربایجان همچنان ارمنستان را به نظامی سازی و استقرار تسلیحات تهاجمی در مناطق مرزی و آماده سازی برای سناریوی استفاده از نیرو متهم می کند.

بادالیان: سناریوی استفاده از نیرو؟ برای حل چه مسئله ای؟ کدام موضوع در دستورکار جمهوری ارمنستان می تواند به معنای استفاده از نیرو باشد؟ تنها موضوع بیش از ۲۰۰ کیلومتر مربع از قلمرو اشغالی جمهوری ارمنستان می توانست چنین تفسیری را ایجاد کند، اما جمهوری ارمنستان به وضوح موضع خود را در این باره اعلام کرده است که این موضوع را از طریق نیرو حل نمی کند، زیرا فرآیند تحدید حدود و اکنون نیز متن نهایی توافقنامه صلح، تمام امکان ها را برای حل مسالمت آمیز این موضوع فراهم کرده است. ارمنستان تنها می تواند برای یک سناریوی نیرو آماده شود، یعنی مقاومت در برابر یک تجاوز احتمالی، که حق قانونی هر کشوری است، و هر گام ارمنستان در مناطق مرزی صرفاً در چارچوب منطق دفاعی قرار می گیرد.

یادآوری می کنم که ارمنستان در سال ۲۰۲۱ پیشنهاد عقب نشینی متقابل نیروها از مناطق مرزی را ارائه کرد که جمهوری آذربایجان آن را رد کرد. در این زمینه، نظامی سازی منطقه می تواند نگران کننده باشد، و ارمنستان به جمهوری آذربایجان پیشنهاد کرده است که یک سازوکار دوجانبه برای کنترل تسلیحات متقابل ایجاد کند، اما تاکنون جمهوری آذربایجان پاسخ مثبتی نداده است. جمهوری ارمنستان به نظامی سازی نمی پردازد، بلکه استراتژی تحول ارتش را دنبال می کند که یک سند عمومی است. من یک بار دیگر تعهد جمهوری ارمنستان به برنامه صلح را تکرار می کنم و از جمهوری آذربایجان می خواهم که مشاوراتی درباره تاریخ و مکان امضای متن نهایی توافقنامه صلح و روابط بین دولت ها را آغاز کند.